

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๐๔/๒๔๘๗

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ผลการประชุมเวทีหารือระดับรัฐมนตรีเพื่อพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ ครั้งที่ ๓ และการประชุมความร่วมมือประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๘

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบการแต่งตั้งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) เป็นรัฐมนตรีประจำแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS Minister) และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ได้มอบหมายให้นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยระดับรัฐมนตรีในการประชุมเวทีหารือระดับรัฐมนตรีเพื่อพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ ครั้งที่ ๓ (Economic Corridor Forum: ECF-3) เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ และเลขาธิการ สศช. ได้เข้าร่วมการประชุมความร่วมมือประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๘ ที่จัดต่อเนื่องในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ นั้น

สศช. ใคร่ขอเสนอผลการประชุมดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. เรื่องเดิม

๒.๑ ที่ประชุมสุดยอดผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงครั้งที่ ๓ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๑ ได้สนับสนุนข้อเสนอของสาธารณรัฐประชาชนจีนในการจัดตั้งเวทีหารือเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ (Economic Corridor Forum: ECF) ให้เป็นกลไกหารือเพิ่มเติมจากกลไกที่มีอยู่เดิมของแผนงาน GMS เพื่อให้ภาคส่วนต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นและขับเคลื่อนการพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว โดยมีการจัดตั้งเวทีหารือทั้งในระดับรัฐมนตรี และระดับผู้ว่าราชการจังหวัด

๒.๒ การจัดประชุมเวทีหารือเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจระดับรัฐมนตรี ได้ดำเนินการแล้ว ๒ ครั้ง โดยสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นเจ้าภาพจัดประชุมในปี ๒๕๕๑ และราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นเจ้าภาพจัดประชุมในปี ๒๕๕๒ ตามลำดับ โดยได้ให้ความเห็นชอบเรื่องสำคัญคือ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของเวทีหารือฯ ในระดับรัฐมนตรีและผู้ว่าราชการจังหวัด รวมถึงยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการการพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก แนวเหนือ-ใต้ และแนวตอนใต้

๓. ผลการประชุมเวทีหารือระดับรัฐมนตรีเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ ครั้งที่ ๓ ณ เวียงจันทน์ สปป. ลาว รัฐมนตรี ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง รองประธานธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่อาวุโสและภาคเอกชนจาก ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ได้เข้าร่วมหารือเพื่อติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ และพิจารณาประเด็นข้อเสนอจากภาคส่วนต่างๆ อันเป็นผลจากการประชุมระดับความเห็นจากเวทีหารือในระดับจังหวัดของประเทศสมาชิกตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก (มิถุนายน ๒๕๕๓) แนวตอนใต้ (มีนาคม ๒๕๕๔) และแนวเหนือ-ใต้ (พฤษภาคม ๒๕๕๔) โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๑ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ (Economic Corridors) เป็นหัวใจหลักของการพัฒนาความร่วมมือในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อสนับสนุนแผนแม่บทด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ตามทิศทางของกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนงาน GMS ในทศวรรษหน้า (ปี ๒๕๕๕-๒๕๖๕) การบูรณาการในทุกสาขาความร่วมมือจะเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ โดยมีแผนงานโครงการสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาด้านกฎระเบียบเพื่อการอำนวยความสะดวกการค้าและการขนส่งข้ามพรมแดน การพัฒนาเมืองให้สามารถแข่งขันได้ การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการเติมเต็มโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงทางถนนที่ขาดหายและมุ่งไปสู่การพัฒนาการขนส่งหลายรูปแบบ ซึ่งรวมถึงการปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคเอกชน

โดยไทยได้ผลักดันให้รัฐบาลจีนและ สปป. ลาวร่วมมือในการเร่งรัดกระบวนการภายในประเทศเพื่อให้การก่อสร้างสะพานมิตรภาพแห่งที่ ๔ (เชียงของ-ห้วยทราย) แล้วเสร็จตามกำหนดในปี ๒๕๕๕ และขอให้สหภาพพม่าพิจารณาเปิดด่านพรมแดน รวมถึงเชิญชวนให้รัฐบาลพม่าและ สปป. ลาวสนับสนุนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านในบริเวณแม่สอด-เมียวดี กาญจนบุรี-ทวาย และนครพนม-คำม่วน นอกจากนี้ ยังได้สนับสนุนแนวคิดการพัฒนาเมืองตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจในลักษณะคลัสเตอร์ให้เป็นเมืองสร้างสรรค์ที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยสนับสนุน

๓.๒ รับทราบข้อเสนอให้ขยายเส้นทางแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตอนใต้จากกรุงเทพฯ (ไทย) - พนมเปญ (กัมพูชา) - โฮจิมินห์ ซิตี้ (เวียดนาม) ให้เชื่อมต่อมาถึงเมืองทวาย (พม่า) และข้อเสนอการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อหารือและนำเสนอโครงการลำดับความสำคัญสูงที่จังหวัดตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจมีความพร้อมจะดำเนินการร่วมกันในระยะต่อไป อย่างไรก็ตาม จากการประชุมเห็นว่าการจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจยังมีข้อจำกัดในด้านการคัดเลือกผู้ร่วมเป็นคณะกรรมการ และยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องขอบเขตการทำงาน จึงมอบหมายให้ ADB ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการ พิจารณาปรับปรุงกลไกการดำเนินงาน รวมทั้งพิจารณารูปแบบการประชุมเวทีหารือฯ ให้สามารถขับเคลื่อนงานได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ทั้งนี้ ไทยสนับสนุนให้มีการปรับปรุงรูปแบบการประชุม และกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้สามารถระดมความเห็น เพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนได้มากขึ้น และบริหารจัดการการทำงานของแต่ละแนวพื้นที่เศรษฐกิจได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของคณะกรรมการ ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับนโยบาย (Policy Level) ระดับบริหาร (Executive Level) และระดับปฏิบัติในพื้นที่ (Corridor Level)

๓.๓ เห็นควรจัดทำแผนพัฒนาภูมิภาค (Regional Plan for Corridor Development) เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ และมีการติดตามประเมินผลการพัฒนาอย่างครบวงจร โดยการจัดทำแผนพัฒนาฯ จะเน้นการอำนวยความสะดวกข้ามพรมแดน และการกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการลงทุนตามแนวพื้นที่ หลังจากโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานได้รับการพัฒนาค่อนข้างครบสมบูรณ์แล้ว และจะเริ่มการประเมินผลการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการขนส่งข้ามพรมแดนนำร่องก่อนในลำดับแรก

ในส่วนของไทยได้เน้นย้ำความสำคัญของการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเร่งผลักดันการลดต้นทุนโลจิสติกส์โดยเฉพาะอย่างยิ่งลดเวลาในการดำเนินกระบวนการข้ามพรมแดน ให้อยู่ในแผนพัฒนาฯ รวมถึงเสนอให้ ADB จัดทำฐานข้อมูลเชิงเศรษฐกิจมหภาคของแนวพื้นที่เศรษฐกิจเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต เพื่อประเทศสมาชิกได้ใช้ประโยชน์ต่อไป

๓.๔ สนับสนุนให้ภาคเอกชนและภาครัฐทำงานประสานกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น และรับทราบความก้าวหน้าของสภาธุรกิจ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Business Forum: GMS-BF) ในการจัดตั้งสมาคมผู้ขนส่งสินค้าของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Freight Transporter's Association: FRETA) ณ สปป. ลาว เพื่อเป็นเวทีของภาคเอกชนในการร่วมผลักดันโครงการสำคัญในด้านการขนส่งข้ามพรมแดนกับภาครัฐ

ในส่วนนี้ ไทยได้ตอบรับที่จะหารือกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และสภาธุรกิจ GMS ประเทศไทย เพื่อนำเสนอโครงการนำร่องความร่วมมือด้านการลงทุนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ให้คณะทำงานด้านการลงทุนพิจารณาต่อไป

๓.๕ แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป เป็นการเตรียมการนำเสนอผลการประชุม ECF-3 ต่อที่ประชุมระดับรัฐมนตรีและสุดยอดผู้นำของแผนงาน GMS โดยการประชุมระดับรัฐมนตรี ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๗ มีกำหนดในระหว่างวันที่ ๒-๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย กัมพูชา และการประชุมสุดยอดผู้นำ ครั้งที่ ๔ มีกำหนดระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ณ นครเนปิดอร์ สหภาพพม่า ซึ่งสาระสำคัญของทั้งสองการประชุมจะเป็นการหารือกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนงาน GMS ในทศวรรษหน้า (ปี ๒๕๕๕-๒๕๖๕)

๔. ผลการประชุมความร่วมมือประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔

๔.๑ การพัฒนาความร่วมมือด้านการอำนวยความสะดวกการค้าและการคมนาคม ตามแนวคิด Asia Cargo Highway ผลจากการหารือระหว่างอธิบดีกรมศุลกากรของประเทศอาเซียนและญี่ปุ่นว่าด้วยเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้า เมื่อวันที่ ๒๘-๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ ณ กรุงเทพมหานคร เห็นว่าจำเป็นต้องพัฒนาเพิ่มเติมโครงสร้างพื้นฐานที่ส่งเสริมความเชื่อมโยงระดับอนุภูมิภาค เช่น ท่าเรือน้ำลึกทวายในพม่า และท่าเรือน้ำลึกกุงอวในเวียดนาม และภาคเอกชนควรเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ทั้งนี้ ที่ประชุมสนับสนุนกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนโครงการลำดับความสำคัญสูง ได้แก่ โครงการจัดสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นในเรื่องการดำเนินงาน ๒๔ ชั่วโมง ณ ด้านพรมแดน ซึ่งญี่ปุ่นจะรับไปดำเนินการจัดสัมมนาดังกล่าว และโครงการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและความเข้าใจกฎหมายและกฎระเบียบในการขนส่งข้ามพรมแดนสำหรับคนขับรถของอนุภูมิภาค ซึ่งไทยจะประสานกับ ADB และญี่ปุ่นเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกันต่อไป

๔.๒ ส่งเสริมให้ฝ่ายเลขานุการฯ กรอบความร่วมมือประเทศลุ่มแม่น้ำโขงกับ ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (MJ-CI) พัฒนาระบบการทำงานของกรอบความร่วมมือให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น โดยประสานกับผู้แทนของแต่ละประเทศสมาชิก และธนาคารพัฒนาเอเชียซึ่งทำหน้าที่ เป็นฝ่ายเลขานุการแผนงาน GMS อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการประสานข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ แต่ละประเทศเพื่อให้การดำเนินงานมีความสอดคล้องและไม่ซ้ำซ้อนกัน

๔.๓ ญี่ปุ่นจะให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการ พัฒนารัฐกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ทั้งด้านเทคโนโลยีการผลิต การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การ พัฒนาห่วงโซ่มูลค่าและห่วงโซ่อุปทานในระดับอนุภูมิภาค และการจัดหาตลาด โดยญี่ปุ่นอยู่ระหว่างจัดทำ โครงการในด้านต่างๆ เช่น การจัดการอบรมและสัมมนา จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนา SMEs (SMEs development fund) และการใช้ระบบ Shindanshi เพื่อเป็นที่ปรึกษาในการพัฒนาธุรกิจของ ผู้ประกอบการ

๔.๔ แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป จะมีการหารือร่วมกับภาคเอกชนในเดือน กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงเทพมหานคร และนำเสนอในที่ประชุมระดับรัฐมนตรีประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมต่อไปในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๔ เมืองมานาโด ประเทศ อินโดนีเซีย

๕. ข้อเสนอของหน่วยราชการ

รับทราบผลการประชุมเวทีหารือระดับรัฐมนตรีเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาแนวพื้นที่ การพัฒนาเศรษฐกิจ ครั้งที่ ๓ ตามข้อ ๓ และผลการประชุมกรอบความร่วมมือประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ตามข้อ ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๓๖๒๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๑๘๒๑

E-mail chuwit@nesdb.go.th